

Forfatter: Claussen, Sophus

Titel: Udrag fra Antonius i Paris

Citation: Claussen, Sophus: "Antonius i Paris", i Claussen, Sophus: *Antonius i Paris*, udg. af Jørgen Hunosøe ; Esther Kielberg , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, [i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab], cop. 1990, s. 339. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-claussen01-shoot-idm140218341789216/facsimile.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Antonius i Paris

ber ophævelse af statsmagten og indførelsen af det pengeløse samfund. Fra 1869 agiterede anarkisterne for »handlingens propaganda« og opfordrede til opsigtsvækkende voldshandlinger med henblik på at vække masserne til oprør og skræmme samfundet – Mange stater vedtog efterhånden særlove mod anarkistiske forbrydelser, Frankrig og Italien således i 1894.

Symbolismen introduceredes i Danmark af Johs. Jørgensen. Under fællestitlen *En ny Digtning* I-IV offentliggjorde han i *Tilskueren* maj-okt. 1893 fire artikler: om Edgar Allan Poe, Paul Verlaine, Stéphane Mallarmé og J.K. Huysmans. En påtænkt artikel om Villiers de l'Isle-Adam, Barbey d'Aurevilly og *De Yngre / De Unge* fremkom aldrig, jf. brev fra Johs. Jørgensen til Sophus Claussen 6.2. og 14.7. 1893. M.h.t. den nærmere introduktion af den moderne fr. digtning i Danmark, se noteapparatet.

Tidsskriftet *Taaamet* (1893-1894) blev organ for disse strømninger; i anden række *Tilskueren*, der også behandlede aktuelle samfundsspørgsmål. Egentlige programartikler og manifeste fattes, men det er almindeligt at henvise til Johs. Jørgensens polemiske indlæg *Symbolisme* (*Taaamet*, dec. 1893, s. 51-56), hvor han i bred forstand hævder, at den sande kunstner nødvendigvis er symbolist, da denne *føler sin Sjæls Sammenhæng med Naturens Sjæl (. . .). Virkeligheden bliver for ham kun en højere Verdens Symbol*. Symbolistisk kunst *bliver saaledes et Billedsprog, som i jordiske Hieroglyfer vil udsige det Evige* – og for Johs. Jørgensen blot et stadium på vejen mod en konfessionel tro.

Anderledes med Sophus Claussen, der nok er den eneste af de danske 90'er-lyrikere, der med sin kunstopfattelse og sit intense sprogarbejde tilnærmelsesvis kan kaldes symbolist i fransk forstand.

I et interview fra april 1894 (optrykt i *Taaamet*, juni 1894, s. 125-128) hævder han, at for ham *var Poesien selv en Religion* – og han er vendt tilbage til den ældgamle Opfattelse, at en Digter helst skal være beaaudet, en *Forkynder af Tingenes dunkle og forunderlige Sammenhæng*. *Digteren gætter bagved de Ting, han ser, en usynlig Verdensorden, en Slags sublim Matematik*, som det da bliver hans mål at dechifrere – gennem sin kunst.

De to citater ligner hinanden – og er alligevel forskellige. Tilværelsen skiller sig ad for Johs. Jørgensen, og han prøver at fortrænge sine drifter. Claussen stræber efter at forbinde modsætningerne gen-